

GEEN BELANGENCONFLICTEN

"What's in a name", zucht advocaat Jozef Lievens (Eubelius), gedelegeerd bestuurder van het Instituut voor het Familiebedrijf. "Family office is een vlag die vele ladingen dekt. Iedereen kan een plakkaat van 'family office' aan zijn voorgevel hangen. Grote vermogens hebben nood aan onafhankelijke vertrouwenspersonen, die hen wegwijs maken in het juridische kluwen van de fiscaliteit en financiën. Maar vaak zijn het verzekeringsmakelaars of financiële tussenpersonen, die hun producten aan rijke klanten willen slijten. Echte advieskantoren, die het economische gewin aan deugdelijk bestuur op lange termijn koppelen, zijn zeldzaam."

De trend van 'family offices' is overgevaaid uit de Verenigde Staten, waar bekende families — zoals Guggenheim en Rockefeller — eind negentiende eeuw al eigen vennootschappen oprichtten om hun patrimonium te beheren. In Nederland beschikken de Brenninkmeijers, de eigenaars van winkelketen C&A met een geraamd vermogen van 15 miljard euro, sinds 2004 zelfs over een privébank: Anthos. Deze organisatie telt 135 werknemers, die uitsluitend de nazaten van de stichter met financieel, fiscaal en juridisch advies bijstaan.

In ons land is een tiental spelers actief. Pionier is Eric Spaas, ex-medewerker van Bank Degroof. Hij stampte in 2000 een eigen 'Multi Family Office' uit de grond: Praxis. Deze vennootschap beschikt over zeven gespecialiseerde medewerkers en maakt nu deel uit van het Europese netwerk ENFO. In zijn kielzog volgden Portolani, Capital & Finance, VGD — een zus-

ter van het gelijknamige revisorenkantoor — en nog enkele andere. Ondertussen zijn ook Zwitserse bankiers, zoals Rothschild en Pictet, in België neergestreken om een graantje van de nieuwe markt mee te pikken. Volgens een studie van Merrill Lynch en Campden Research bedraagt de gemiddelde vergoeding voor family offices

niet minder dan 0,62% van het betrokken vermogen.

Spaas: "Het grote verschil tussen een 'family office' en 'private banking' is dat wij geen beheer van de portefeuille doen. Wij geven enkel advies en volgen het financiële proces op. Zo vermijden we belangenconflicten. Als gevolg van de globalisering zwermen de families naar het buitenland uit, zodat we ook over de grenzen een vinger aan de pols willen houden. De wetgeving verschilt van land tot land. Niemand ziet nog het bos door de bomen. Daarom zijn wij in het samenwerkingsverband ENFO gestapt. Zo kunnen we tegendruk bieden aan de grote instituten, die de markt overspoelen. Grote volumes geven immers goede winsten. Wij geven echter de voorkeur aan persoonlijke aandacht en maatwerk."

Dankzij de eenmalige bevrijdende aangifte (EBA) zette het fenomeen van family office in België een grote stap voorwaarts. Spaas: "Zo is veel zwart geld naar ons land gerepatriëerd. Jonge ondernemers willen eenvoudige en transparante structuren om hun patrimonium uit te bouwen. De fiscaliteit in ons land voor roerende en onroerende inkomsten valt nogal mee. Schrik voor de invoering van een nieuwe vermogensbelasting heb ik niet, want de successierechten heffen al zo'n taks, zij het op een ander tijdstip."

"Naarmate de bedrijven ouder worden en de samenleving complexer, neemt het belang van 'family governance' in 'family office' toe", besluit Lievens. "Om de eenheid tussen de aandeelhouders over de verschillende generaties heen te behouden, is een familiaal charter met de fundamentele waarden van de stichter onontbeerlijk. De opstelling van de bedrijfsfilosofie vergt een open discussie tussen alle betrokken partijen. Hierbij spelen een familieforum en een systeem van interne communicatie een belangrijke rol."

ERIC SPAAS (PRAXIS)
Dankzij ons Europees samenwerkingsverband ENFO kunnen we tegendruk bieden aan de grote instituten.